

روستای زیبا و توریستی مصر در خور و بیابانک استان اصفهان

مصر در خور و بیابانک

19 مهر 1397 ، 09:41 / کد خبر: 58886
روستای مصر جدا از آنکه روستا می باشد یک تفریحگاه بسیار زیبا و مناسب برای کسانی که به کویر علاقه دارند می باشد.

روستای مصر جدا از آنکه روستا می باشد یک تفریحگاه بسیار زیبا و مناسب برای کسانی که به کویر علاقه دارند می باشد.

روستای مصر

مصر (نام های پیشین: چاه دراز، کلاته یوسف، مزرعه یوسف)، روستایی از توابع شهرستان خور و بیابانک در استان اصفهان است. این روستا

در دشت کویر ایران و در 45 کیلومتری شرق جندق و در 60 کیلومتری شمال خور واقع شده است.

روستای مصر یا کویر مصر درست در میانه راه دامغان به نائین و اصفهان قرار دارد. مصر به همراه دو روستای بسیار کوچک دیگر به نامهای امیرآباد و فرحزاد در یک خط شمالی-جنوبی به طول حدود 6 کیلومتر واقع شده اند.

این روستا یکی از مناطق جذاب گردشگری ایران به حساب می آید و نام دریای شنی کویر مصر برای بسیاری از طبیعت گردان آشناست. بخشی از فیلم خیلی دور، خیلی نزدیک در این روستا فیلم برداری شده است.

معماری و شرح روستای مصر

معماری روستا دارای ویژگی های جالبی است. معماری همان معماری درون گرای ایرانی است. اما عنصر ایوان از عناصر جدایی ناپذیر در معماری مصر است. در خانه های مصر پس از ورود از درگاه از دالانی عبور کرده سپس با چرخشی 90 درجه ای به میانسرا یا همان حیاط می رسید. همه ی خانه ها تک ایوانی است که البته شاه نشین تلقی می شود. پوشش ایوان یادآور معماری دوره ساسانی با قوس هاس مازه دار مانند طاق کسری است. روستای مصر با دو روستای بسیار کوچک دیگر به نامهای امیرآباد و فرحزاد در یک خط شمالی-جنوبی به طول حدود 6

کیلومتر واقع شده اند.

در ورودی روستا دو تاق کوچک مقابل هم قرار دارد که داخل یکی ژنراتور بزرگی وجود دارد که برق مصر و روستای هم جوار آنرا (فرحزاد) از این طریق تامین می شود و دیگری تنها مغازه ی روستاست که مجهز به خط تلفن ثابتی است که ارتباطات مخابراتی ساکنان یا احیاناً مسافران را برقرار می کند. خانه های روستا، مسجد و دبستان نیز در دو طرف خیابان اصلی قرار گرفته اند که جوی آبی که از قنات سرچشمه گرفته است آن ها را از هم جدا کرده است. برق روستا در گذشته به دلیل عدم قرارگرفتن در شبکه ی سراسری از 5 صبح تا 10:30 شب متصل بوده و راس ساعت 10:30 برق و صدای موتور برق قطع می شد. اما هم اکنون در تمام طول 24 ساعت برق روستا وصل است البته در فرحزاد سکوت بیشتر از مصر است چون صدای نهب ژنراتور دیزلی شنیده نمی شود.

وجه تسمیه

درباره نام گذاری مصر روایت های متفاوتی وجود دارد. در جذاب ترین و مشهور ترین روایت به شبانی به نام یوسف اشاره می کند که کمی بیش از یک قرن پیش بنیانگذار روستای مصر بود و احتمالاً به همین دلیل روستا را مزرعه یوسف هم می خوانند. اما با اشارتی به داستان یوسف پیامبر، روستای یوسف شبان را مصر نامگذاری کرده اند.

آب و هوای روستای مصر

روستای مصر به دلیل قرار گرفتن در جنوب کویر بزرگ دارای آب و هوای گرم و خشک است.

جمعیت این روستا

جمعیت این روستا بر طبق آخرین سرشماری 120 نفر است و مردم این روستا از طریق کشاورزی و دامداری امرار معاش می کنند روستای مصر بدلیل قرار گرفتن در جنوب کویر بزرگ دارای آب و هوای گرم و خشک است. جمعیت این روستا بر طبق آخرین سرشماری 120 نفر می باشد و مردم این روستا از طریق کشاورزی و دامداری امرار معاش می کنند. مهمترین محصولات این روستا زعفران و گندم است. این روستا دارای دفتر مخابرات است و برق روستا از طریق ژنراتور دیزلی تامین می شود.

اقتصاد روستا

شهرت کویر مصر زندگی اهالی مصر را تغییر داده است. مردم مصر در سال های اخیر و به خصوص در ایام گردشگری بیشتر به مشاغل مربوط به اسکان و خدمات به مسافران مصر می پردازند. اما پیش از این بیشتر به کشاورزی و دامداری مشغول بودند و در کنار کاشت زعفران و گندم به پرورش شتر نیز اشتغال داشتند.

پوشش گیاهی و جانوری کویر مصر - روستای مصر :

کویر مصر جزو منطقه حفاظت شده و شکار ممنوع دشت کویر مرکزی ایران به حساب می آید و گونه های گیاهی رایج در دشت کویر مرکزی ایران، گونه های رایج و غالب گیاهی جغرافیای کویر مصر است گیاهان شوره پسندی همچون درمنه، قیچ، انواع گون و ... علاوه بر آن در این بیابان برهوت بی آب و علف حیات وحش و زندگی پر جنب و جوشی جریان دارد و اگر در فصول گرم سال شب ها با پروژکتور به بیابان های منطقه رفته یقیناً گونه های زیادی از حیات وحش منطقه را خواهید دید از دوپای کوچک گرفته تا دوپای پا مسواکی (دو پای کانگرویی) تا خرگوش تا گربه شنی، روباه شنی، کاراکال و ... که هر چه به سمت حیوانات شکارگر برویم دیدنش سخت تر و سخت تر می شود.

نقاط دیدنی:

منطقه امیرآباد در فاصله 2 کیلومتری روستا دارای تپه های شنی و پوشش گیاهی غنی از درختچه های گز، تاق و نخل های زیبا است که مناظر بسیار زیبایی را پدید آورده است.

روستای فرحزاد در شمال روستای مصر دارای نخلستانهای زیبا می باشد که توسط شن های روان محصور گشته است.

نیزار مصر در 6 کیلومتری شرق مصر قرار دارد که در اثر آب چشمه ای زیبا پدید آمده است. این نیزار دارای نیهای بلند است که ارتفاع بعضی از آنها به 4 متر می رسد. چشمه این نیزار آبشخور حیوانات منطقه است.

روستای امیرآباد

در فاصله 2 کیلومتری روستای مصر قرار دارد که دارای تپه های شنی و پوشش گیاهی غنی از درختچه های گز، تاق، نخلهای زیباست و فقط محلی است برای کشاورزی اهالی روستای مصر. آنجاست که آدمی پی به سخت کوشی مردمان کویر می برد. در روستای امیرآباد بوی باغ ایرانی حس می شود گویی به شمال کشور آمده ای هوایی مطبوع و دلپذیر، خرمن های گندم و جو و در بهار بوی گل سنجد است که توجه آدمی را جلب می کند.

روستای فرحزاد

با عبور از داخل روستای مصر به طرف شمال و پیمودن حدود 3 کیلومتر مسافت از بین نخلستانها و مزارع روستای مصر، و مزارع اطرافش، به آخرین نگین و محل مسکونی کویر در این منطقه یعنی روستای فرحزاد می رسیم که تنها 2 خانوار با جمعیت 20 نفر در آن ساکن است. فرحزاد پایان مسیر است و دیگر ادامه راه از طریق خودرو امکان پذیر نیست، در این منطقه است که ناگهان ظاهراً آثار حیات را دیگر نمی بینی، کویر است و کویر. قدمت روستای فرحزاد کمتر از 60 سال

می باشد و دارای نخلستانهایی زیباست که توسط شنهای روان محصور گشته است.

نیزار مصر در 6 کیلومتری شرق مصر قرار دارد که در اثر آب چشمه ای زیبا پدید آمده است. این نیزار دارای نیهای بلند می باشد که ارتفاع بعضی از آنها به 4 متر می رسد.

از دیگر نقاط دیدنی این منطقه می توان به دریاچه نمک خور و کویر طبقه واقع در 50 کیلومتری جاده خور-طبس، روستای گرمه، روستای محمدآباد کوره گز، روستای عروسان، روستای فرحزاد، جاده کاروان گذر عروسان-بیدستان، جاده آف رود ابراهیم زهرا، ریگ کله و کویر مرکزی اشاره کرد.

از دیدنیهای اطراف این روستا میتوان به چال سلکنون، نیزار مصر، دریاچه نمک سلکنون، تخت عباسی، تخت عروس و رملهای ماسه ای اطراف روستا اشاره کرد.

دریاچه نمک سلکنون و چال سلکنون کویر مصر :

چال سلکنون در موقعیت N340715 و E544666 در استان اصفهان، در جنوب کویر بزرگ مرکزی ایران و در شمال روستای مصر واقع شده است. چال ها به مناطقی اطلاق می گردد که نسبت به مناطق اطراف دارای ارتفاع کمتری بوده و حالت فرورفتگی در زمین دارند. چال سلکنون فرورفتگی زیبایی است که توسط تپه های شنی محصور گردیده و مناظر زیبایی را پدید آورده است. در قسمت درونی چال سلکنون با تلاق کوچکی وجود دارد. زمین های دیواره چال پوشیده از سنگریزه و دارای شیبی مایل در حدود 30 درجه است. در کف فرورفتگی جنس خاک تیپیک مناطق کویری و از جنس خاک های قلیایی است. کف گودال فاقد هرگونه پوشش گیاهی است و تپه های ماسه ای پراکنده ای در آن به چشم می خورد.

علت نامگذاری این منطقه به سلکنون، سیل ویرانگر سال 1355 روستای مصر بوده است که در این منطقه دریاچه عظیمی ایجاد کرده است. لغت سلکنون ساده شده لغت سیل کنون است که به این منطقه اطلاق می گردد.

نیزار روستای مصر :

نیزار مصر در 6 کیلومتری شمال شرقی روستای مصر و 2 کیلومتری شرق روستای فرحزاد در شمال شرقی استان اصفهان واقع شده است. موقعیت جغرافیایی نیزار E5448 و N3405 است. محصور شدن نیزار توسط شن های روان، جلوه منحصر به فردی به آن داده است. این نیزار آبشخور اصلی حیات وحش کویر منطقه است. ارتفاع نی ها در پاره ای از موارد به 4 متر هم می رسد. نیزار مصر مکان مناسبی برای عکاسی از حیات وحش کویر است.

علت پیدایش این نیزار و چشمه آن سیل ویرانگر روستای مصر در سال

1355 بوده که باعث ایجاد دریاچه بزرگی در مکان نیزار فعلی شده است.

دریاچه مذکور به مرور زمان خشک شده ولی مسیر آب ایجاد شده در زیر ماسه ها و زمین های این منطقه موجب شده که پساب کشاورزی روستای امیر آباد پس از نفوذ به لایه های زمین، در منطقه نیزار مجدداً به سطح زمین بیاید و باعث ایجاد این نیزار گردد. مزه آب نیزار شور است ولی درصد شوری آن به حدی نیست که موجب کویری شدن منطقه گردد. آب نیزار پس از آمدن به سطح و طی مسافتی در حدود 2 کیلومتر مجدداً در زیر لایه های ماسه فرو می رود و بار دگر در منطقه دریاچه نمک سلکنون به سطح می آید. با این تفاوت که به علت شور زمین های دریاچه، آب بسیار شور گشته به نحوی که در پایین دست دریاچه مسیر نهر ایجاد شده کاملاً پوشیده از نمک است.

حاشیه نیزار دارای اجتماعات گیاهی فراوان از نوع ماسه پسند است. از جمله این گیاهان می توان به درختچه های تاغ، اسکنبیل، گز، نتر، نسی، دم گاوی و... اشاره کرد. حیات جانوری منطقه شامل گرگ، روباه شنی، گربه شنی، شغال، کاراکال، چکاوک کاکلی، مگس گیر، سبزقبا، شاهین، سارگپه بیابانی، جرد، پامسواکی، جربیل، آگامای سروزگی و دم سیاه، تیر مار، مار جعفری، شتر مار، انواع عقرب و... است. به دلیل مرطوب بودن منطقه در صورت گرمی هوا انواع حشرات از قبیل پشه و مگس به وفور قابل مشاهده است.

تخت عباسی، تخت عروس کویر مصر :

تخت عباسی - تخت عروس در موقعیت N340795 و E544728 در استان اصفهان و در جنوب کویر بزرگ مرکزی ایران و شمال شرقی روستای مصر واقع شده است. در اصطلاح جغرافیایی تخت های مناطق کویری، به نقاطی اطلاق می شود که نسبت به زمین های اطراف دارای ارتفاع زیادتری باشند و بلندترین نقطه آنها مانند یک تخت صاف و هموار باشد. وجود بادهای شدید در مناطق کویری و فرسایش بادی باعث شده که قله این تپه ها در اثر مرور زمان صاف و هموار شوند. همچنین باد خاک نرم را با خود حمل کرده و قلوه سنگ ها و سنگریزها را به جا گذاشته است.

در زمان های گذشته از تخت ها به عنوان عوارض طبیعی راهنما استفاده می شده است. تختها به علت وسعت و ارتفاع قابل توجه در مناطق کویری عوارض طبیعی مناسبی برای جهت یابی و تعیین مسیر بوده اند.

در بالای تخت عباسی در منظره غربی و جنوبی تپه های شن روان، چال سلکنون و روستای مصر و فرحزاد قابل رویت هستند. در منظره شمالی تخت عروس و در منظره شرقی دریاچه نمک سلکنون قابل رویت هستند.

تخت عباسی فاقد پوشش گیاهی است و وجود انبوه سنگریزه ها، نشانگر وجود بادهای شدید در این منطقه است. باد غالب در این منطقه باد غربی-شرقی است که از فرم تپه های شنی نزدیک به تخت عباس قابل تشخیص است. در سمت شرق تخت فرسایش باعث پلکانی شدن دیواره های تخت عباسی گردیده که مناظر زیبایی را ایجاد کرده است. ارتفاع راس تخت عباسی از سطح دریا 867 متر و ارتفاع آن نسبت به دشت مجاور در حدود 40 متر است. جنس دیواره ها از ماسه، مارن و خاک های آهکی است که پوشش از سنگریزه بر روی آن قابل مشاهده است.

برای رسیدن به تخت عباسی، تخت عروس، نیزار و دریاچه نمک سلکنون و چال سلکنون کویر مصر باید از روستای مصر به سمت شمال حرکت کرد. بعد از گذر از روستای فرحزاد وارد دو راهی چال سلکنون شد و پس از طی مسافتی در حدود 3 کیلومتر وارد دو راهی دریاچه چال سلکنون شد. در این قسمت باید از چند تل شن عبور کرد. پس از عبور از دیواره شنی دریاچه نمک سلکنون و تخت عباس در قسمت شرق قابل رویت هستند. مسیر را به سمت شمال شرقی ادامه دهید تا پس از طی 2 کیلومتر به تخت عباسی برسید. برای بالا رفتن از تخت با خودروهای 4wd از حاشیه جنوبی تخت و همچنین از حاشیه شمال غربی تخت که دارای شیب ملایمتری هستند استفاده کنید.

کویر طبقه یا دریاچه نمک خور

کویر طبقه یا دریاچه نمک خور بزرگترین دریاچه نمک فصلی ایران است. زمین نمکی این منطقه باعث شده است که از هرگونه پوشش گیاهی و زندگی جانوری خالی باشد. اما شکل شگفت انگیز کویر طبقه آن را به جاذبه ای شگفت انگیز بدل کرده است. زمین کویر طبقه پوشیده از اشکال پنج ضلعی نمک است که در زمستان و با مخلوط شدن با خاک رس به رنگ سیاه و در تابستان به رنگ سراسر سفید در می آید. نمک این دریاچه قدیمی ترین نمک سراسر ایران است.

مسیرهای دسترسی به روستای مصر :

- 1- از تهران : تهران، سمنان، دامغان، و تغییر مسیر به طرف جنوب و از جاده معلمان به سمت جندق و روستای مصر و فرحزاد دایره کامل از دیدنیها در انتظار شما است.
- 2- از اصفهان از سمت شرق - نایین - جندق و روستای مصر

منبع اصفهان امروز